

سیاست در بوته نقد

(مجموعه مقاله نقد ۱)

با محوریت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

نویسندگان به ترتیب حروف الفبا

داریوش بعیرانی - مهدی دولت یار

حمید ذوالفقار - آرزو رحیمی

علی اکبر طارمی - خدیجه کارگر اسفندآبادی

خدیجه گمنام

ویراستار: خدیجه کارگر اسفندآبادی

انتشارات: رهام اندیشه

عنوان و نام پدیدآور: سیاست در بوته نقد (مجموعه مقالات نقد ۱) با محوریت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران : نویسندگان به ترتیب حروف الفبا: داریوش بحیرایی ... [و دیگران]؛ ویراستار خدیجه کارگر اسفندآبادی.

مشخصات نشر: کرج : رهام اندیشه، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ص

شابک: 978-600-8749-71-4

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: ایران -- روابط خارجی -- ۱۳۸۴ - ۱۳۹۲ -- مقاله‌ها و خطابه‌ها سیاست و حکومت -

موضوع: Iran -- Foreign relations -- 2005 - 2013 -- *Addresses, essays, lectures

شناسه افزوده: بحیرایی، داریوش، ۱۳۳۹ -

شناسه افزوده: کارگر، اسفندآبادی - خدیجه، ۱۳۶۶ -

رده بندی کنگره: DSR ۵۰: ۱۳۹۷۱/س۸

رده بندی دیویی: ۵۵/۳۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۹۲۷۴۰

دوست عزیز، هرگونه کسب درآمد از دست‌نچ دیگران، تکثیر کتاب بدون اجازه از ناشر و فروش آن، کاری نادرست و نامشروع است، موجب رواج و ترویج پیامدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

سیاست در بوته نقد (مجموعه مقالات نقد ۱)

با محوریت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

❖ نویسندگان به ترتیب حروف الفبا: داریوش بحیرایی - مهدی دولت‌نژاد - مهد ذوالفقاری

آرزو رحیمی - علی اکبر طارمی - خدیجه کارگر اسفندآبادی - خدیجه هاشمی

❖ ویراستار: خدیجه کارگر اسفندآبادی

❖ ناشر: رهام اندیشه

❖ نوبت چاپ: ۱۳۹۷

❖ شمارگان: ۱۰۰۰

❖ تعداد صفحات: ۱۲۸ صفحه

❖ قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

❖ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۴۹-۷۱-۴

فهرست عناوین

- از اقتدار تا انزوا/داریوش بحیرایی ۱
- عصر سازندگی در آینه سیاست خارجی/مهدی دولت یار ۱۵
- سیاست خارجی جمهوری اسلامی، نوسان بین آرمان گرایی و واقع گرایی/حمید ذوالفقاری ۲۹
- آرامش قبل از طوفان (سیاست خارجی دوران دولت احمدی نژاد)/آرزو رحیمی ۴۵
- سیاست خارجی برمدار منفعت یا مصلحت/علی اکبر طارمی ۵۷
- قبله عالم/خدیجه کارگر اسفندآبادی ۷۷
- سیاست خارج، ناه وازن/خدیجه گمنام ۱۰۵

کتاب را نخوانید که بخوانید!

کتاب را نخوانید که بیدار شوید.

ویکتور هوگو

پیشگفتار

سیاست خارجی یکی از مناقشه برانگیزترین حوزه های سیاست گذاری در همه جای دنیا بوده است، اهمیت واقعی سیاست خارجی و نقش آن در رقم خوردن سرنوشت کشور و ملت و نیز ارزش بی چون و چرایش به عنوان یکی از بزرگ ترین ابزارهای تامین یکپارچگی ارضی، امنیت مرزومینی، وجه و اعتبار بین المللی، پیشبرد اهداف و برنامه های ملی در زمینه های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و غیره بر کسی پوشیده نیست.

در ایران بعد از انقلاب اسلامی وجودی که قانون اساسی چارچوب راهبردی سیاست خارجی را مشخص کرده است تا عامل تعیین کننده ی متعددی بر روند سیاست گذاری تاثیرگذار بودند و در بسیاری از موارد اجاع نظر حاصل نشد.

مقدمه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ترجمه خاصی به منشور امت و سیاست خارجی کرده است. زیرا حکومت از دیدگاه اسلام برخاسته از موضع طبقاتی و سلطه گرایی فردی و گروهی نیست بلکه تبلور آرمان سیاسی ملتی هم دیش و هم فکر است که به خود سازمان می دهد تا در روند تحول فکری و عقیدتی راه خود را به سوی هدف نهایی بگشاید، این در حالی است که از زمان قاجاریه و انقلاب مشروطه تا به امروز پهلوی، سیاست خارجی و اصول و مسیر روابط ایران با کشورهای مختلف دنیا جایگاهی در قانون اساسی ایران نداشت.

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران همانند سیاست خارجی سایر کشورها متأثر از تغییر و تحولات و تفوق یکی از گفتمان های سیاست خارجی متحول گردیده است و اصولاً گفتمان سیاسی چارچوب و بستری است که درون آن سیاست خارجی کشور معنا پیدا می کند.

پس از ارائه مقدمه ای از اهمیت تدوین و سیاست گذاری سیاست خارجی، این مساله بسیار قابل تأمل است که جمهوری اسلامی ایران بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب، فراز و نشیب های بسیاری را پیش رو داشته است که تنها با یک استراتژی و انعطاف در عملکرد

می‌توانست به نتایج مطلوبی در عرصه های مختلف دست یابد. فراز و فرودهایی که ناچاراً به انتخاب و برجسته کردن برخی از اهداف و منافع در برهه های خاص بودند. اگرچه یک سیاست خارجی موفق و مطلوب، سیاستی است که بین این اهداف و منافع توازنی ایجاد کند. اما با توجه به روی کار آمدن دولت های مختلف در جمهوری اسلامی ایران سیاست خارجی نیز تا حدودی دچار نوسان شده است.

نویسندگان مختلفی به تألیف کتب بسیاری در زمینه ی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در دوره های دولت های روی کار آمده، داشته اند؛ که بعضی از آنان در راستای نقد و بعضی ها نیز در جهت تقدیر از عملکرد آنان است. کتاب حاضر تحت عنوان مجموعه ی مقاله نقد است. مشتمل بر چند مقاله که در نقد و ارزیابی کتاب هایی است که باعلاقه شخصی از چاپ شده اند. در نوشتن مقاله نقدها سعی شده تا از اسلوب واحدی تبعیت شود و البته هر کسی به حسب علاقه خود کتابی را در زمینه ی سیاست خارجی جمهوری اسلامی مورد نقد و بررسی قرار داده است.

این کتاب بنابر اینکه توسط چند نویسنده تألیف شده است نیاز به ویرایش جامعی داشت که سرکار خانم خدیجه کارگر اسفند آبادی با صبر و حوصله این مهم را انجام دادند و از ایشان کمال تشکر را دارم.

جا دارد در اینجا از زحمات استاد گرانقدر جناب آقای دکتر افشین زرگر تشکر و قدردانی شود.

کتاب فوق اولین جلد از مجموعه ی تألیف شده مجموعه مقاله نقد نویسندگان حاضر می باشد که سعی خواهد شد در آینده شماره های بعدی منتشر گردد.

آرزو رحیمی

پاییز ۱۳۹۷